

Nyhetsbrev för Schack i skolan

Nummer 4 2013

Redaktör Jesper Hall, jesper.hall@schack.se

Schack är kul - Schack är utvecklande - Schack är för alla

Finns det schackspel i rymden?

År 2006 blev Christer Fuglesang den förste svenske rymdfararen. Bredvid att vara astronaut är han docent i partikelfysik, författare till ungdomsböcker, samt hängiven schackspelare. Framöver kommer Christer att tillsammans med Schack i skolan ta fram en "Christers kluring" till varje nyhetsbrev, kluringar som ni kan lösa själva eller delge barnen i er schackgrupp.

Christer Fuglesang i rymden med sitt hemmagjorda schackbräde.

Hur ser ditt schackintresse ut Christer?

– Jag lärde mig att spela schack i sexårsåldern av min pappa. Sedan spelade jag med kompisar av och till. I högstadiet och gymnasiet intensifierades intresset då jag spelade nästan varje rast. I sjuttonårsåldern gick jag med i Vällingby schackklubb och spelade där i två år. När jag börja läsa på Tekniska högskolan fanns det tyvärr inte så mycket tid längre för mina fritidsintressen. Därefter stod hoppet till att mina barn skulle bli intresserade, och mitt tredje, Rutger, har blivit biten. Bredvid mitt eget spelande sitter jag idag med i Schackakademien, en organisation som marknadsför och utvecklar svenskt schack.

När du åkte på din andra rymdresa mötte du världen i ett schackparti. Berätta!

– Jag utmanade Dagens Nyheters läsare på ett schackparti inför min rymdresa. Läsarna fick rösta på tre olika drag som schackexperten Richard Wessman föreslog. Draget som fick flest röster skickades sedan upp till mig i raket, och så funderade jag, och skickade tillbaka mitt drag. Partiet påbörjades medan jag satt i karantän inför resan, och avslutades några dagar efter att jag landat. Tyvärr fick jag svårt att hinna med partiet uppe i

rymden, och i mittspelet gjorde jag några mindre genomtänkta drag och förlorade.

Hur gick det att spela schack i tyngdlöshet?

– Jag fick bygga ett schackbräde av kardborreband. Pjäserna var utklippta kardborrebitar med symbolerna fastklistrade ovanpå.

Du kommer snart ut med en ny ungdomsbok i din serie om Markus, Mariana och farbror Albert, i vilken det förekommer en hel del schack.

– Ja, faktum är att hela boken börjar med att barnen får ett klurigt schackproblem i skolan. Detta tar de med sig till farbror Albert, vetenskapsmannen, för att få hjälp. De tar sedan med sig schackspelet ut i rymden, där det spelar en central roll för handlingen.

Du är en av dem som stöttar Schack i skolan. Varför?

– Först och främst för att jag tycker schack är så kul! Men sedan har jag börjat inse mer och mer hur bra schack är för barn genom att det lägger en grund för tänkandet. Dessutom är det en bra ingång i matematiken, ett ämne jag brinner lite extra för. Schack är också fantastiskt då det är relativt enkla regler, men ändå tar komplexiteten aldrig slut. Och så är det fascinerande att det spelas över hela världen och att människor därigenom kan mötas över alla språkgränser.

Till varje nummer av nyhetsbrevet kommer det framöver att vara med en Christers kluring. Vad är det för kluringar?

– Det kommer att bli lite blandat, men med en dragning åt tankenötter med schacket som grund.

Om Schack i skolan

- Schack i skolan drivs av Sveriges Schackförbund.
- Schack i skolan utbildar skolans pedagoger i schackinstruktion.
- Schack i skolan skänker schackspel och ett pedagogiskt instruktionsmaterial till skolor som startar en skolschackklubb.
- Årsskiftet 2012/13 fanns det 403 skolschack-klubbar i landet, och 1 500 pedagoger har utbildats genom projektet Schack i skolan. 9 772 barn var med i Schack i skolan under 2012.

Skol-SM i schack i Stockholm

11-13 oktober spelas Skol-SM i schack på Internationella engelska skolan i Bromma, Stockholm. Barnen som deltar tävlar individuellt i olika åldersgrupper. Yngsta gruppen är barn födda 2005, äldsta är juniorer födda 1993. Arrangörerna SK Rockaden kan erbjuda förmånligt boende och prisvärda matpaket. Missa inte skolornas schackfest! Inbjudan finner ni på följande länk: http://www.schack.se/wp/wp-content/uploads/2013/05/Inbjudan_Skol-SM_2013.pdf

Instruktionsfilmer och interaktiv schacksajt!

Sveriges Schackförbund har fått stöd av Allmänna arvsfonden för att ta fram instruktionsfilmer i schack, samt en interaktiv schacksajt. Båda ska stötta schackverksamheten ute bland Sveriges skolor. Instruktionsfilmerna kommer att släppas i slutet av våren 2014, medan sajten kommer att vara klar våren 2015.

Schack som pedagogiskt verktyg – kurs vid lärarutbildningen på Malmö högskola våren 2014!

Det har precis blivit klart att Malmö högskola kommer att anordna en distanskurs i schackinstruktion på kvartsfart under våren 2014. Det blir tre fysiska träffar, en i början av terminen, en i mitten och en i slutet. Däremellan coachas kursdeltagarna via nätet och får även bedriva ett projektarbete på sin schackgrupp. Kursledare blir Lars Holmstrand, professor i pedagogik och Jesper Hall, riksinstruktör i Sveriges Schackförbund. Mer information kommer snart!

Schackledarens hemsida

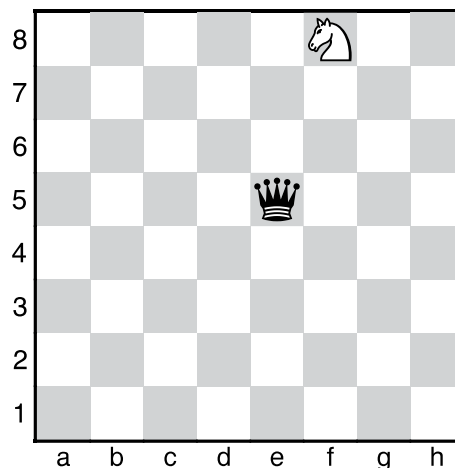
Ni har väl inte missat www.schack.se/schackledaren? Här finns allt ni behöver för att undervisa i schack!

Christer Fuglesangs

kluring

I schack gäller det att planera och förutspå hur partiet kommer att utvecklas. Här finns det en koppling till att göra en rymdresa. Det är otroligt viktigt att i förväg ha tänkt till vilka olika situationer och problem som kan uppkomma, så att man är förberedd.

Här kommer ett schackproblem där det gäller att planera, om än inte en rymdresa, så i alla fall en springartur.

Hur många drag tar det för springaren på f8 att ta sig till rutan g8? Det är bara springaren som flyttar, och den får varken slå svarts dam eller gå på en ruta där svarts dam kan slå den.

(Ett tips är att börja bakifrån. Vilken ruta måste springaren komma ifrån för att nå g8? Och så tar man det steg för steg bakåt.)

Lösning: Det tar nio drag för springaren att nå g8, utan att den passerar en ruta där damen kan slå den: Sf8-g6-h4-f3-g1-h3-f2-g4-h6-g8. Springaren kan också ta andra hållet runt damen, men då tar det 13 drag att nå g8: Sf8-g6-h4-f3-d2-c4-b6-c8-a7-c6-d8-f7-h6-g8.

www.schack.se/schackiskolan

Mål

Att etablera schack som ett pedagogiskt verktyg på Sveriges skolor

Motto

Schack i skolan – ett modernt pedagogiskt verktyg

Kärnvärden

*Schack är kul!
Schack är utvecklande!
Schack är för alla!*